

قومی روزگار گرنٹی دی سکیم لوکاں دیاں اکھاں وچ گھٹا
پاؤن دی سکیم

کانگریس آتے اوسدے جوئیداراں دی سرکار نے پئے جہے اک
قومی روزگار گرنٹی سکیم دا قانون بنایا جس دے تہت، اوہ کھندے
ہن، دیہاتی علاقیاں وچ لوکاں نوں روزگار دین بارے گجھ
اہم قدم چکے جائگے۔ یقیناً نے اپنے سانجھے پروگرام وچ
وی اس بارے وعدا کیتا سی۔ ایہ قانون لوک سبھا وچ دسمبر
۲۰۰۴ وچ پاس کیتا گیا سی آتے ۷ ستمبر ۲۰۰۵ نوں درج
کیتا گیا ہے۔

سرکار کھندی ہے کہ اس کانن دا منتو دیہاتی علاقیاں وچ
رہندے پریواراں لئی روزگار دے وسیلے ودھاؤنا ہے۔ اس سکیم
تہت ہریک پریوار نوں سال وچ گھٹو گھٹ ۱۰۰ دن روزگار
دی گرنٹی دتی جاویگی جہڑے دہاڑی تے مزدوری کرن نوں راضی
ہن۔ اس سکیم ہیٹھ پانی بچاؤن، مینہ دے پانی نوں اکھا
کرن، درخت لاؤن، نہراں کڈھن، تلاباں دی صفائی، ہڑاں نوں
روکن، سڑکاں بناؤن آتے ہور ایہو جہے کم کیتے جائگے
تے انہاں کماں بارے کیندري سرکار صوبہ سرکاراں نال صلاح
مشورا کرکے اگے دا کم شروع کریگی۔ جتھے تک ممکن ہو
سکے انہاں ساریاں کماں لئی ٹھیکیداراں نوں ٹھیکے نہیں دتے
جائگے آتے مشیناں دی جگہ ہتھان نال سارا کم کیتا جاویگا۔
اس سکیم دا اوہ سارے ہی پریوار فائدہ اٹھا سکدے ہن
جنہاں کول کوئی ہنر نہیں ہے آتے صرف مزدوری ہی کر سکدے
ہن۔ ہریک پریوار گرام پنچائت کول سارے بالغاں دے ناں درج

کروا کے اک روزگار کارڈ حاصل کریگا۔ گرام پنچائت دی ایہ
 زمہ واری ہوویگی کہ اوہ ناں، عُمَر اَتے پتہ درج کر کے اَتے
 تہیکات کر کے پریوار دے بالغاں نوں فوٹو والا روزگار کارڈ
 بنا کے دیوے۔ جہڑے وی پریواراں نے اس تراں آپنے ناں
 درج کروائے ہن اوناں نوں سال وچ گھٹو گھٹ ۱۰۰ دین دی
 دہاڑی دی گرنٹی دتی جاویگی۔ ایہ دہاڑی ۶۰ روپے توں گھٹ
 نہیں ہوویگی۔ ناں پتہ درج کرواؤن دے بعد ۱۵ دناں دے وچ
 وچ ہی روزگار دا انتظام کیتا جاویگا۔ جے اوناں نوں روزگار
 نہیں ملدا تاں اوناں نوں روزانہ دے حساب نال نقد پیسے
 دتے جائگے۔ روزگار پنڈ توں پنج کلومیٹر دے گھیرے وچ ہی
 دتا جاویگا۔ جے کسے نوں کم لئی پنج کلومیٹر توں زیادہ
 دور جان دی لوڑ پئی تاں دہاڑی دا ۱۰ فی صدی سفر خرچ
 لئی وی دتا جاویگا۔ اس تراں مزدوری کرن والیاں نوں ہفتہ واری
 جاں ودھ توں ودھ دو ہفتیاں وچ اک واری تنخواہ دتی جاویگی۔

وعدے کیتے گئے ہن کہ کسے مزدور دے کم تے سٹ لگن نال
 جاں زخمی ہون دی صورت وچ اوس دا علاج مُفت کیتا جاویگا۔
 جے اوس نوں ہسپتال وچ داخل ہونا پیا تاں سرکار اوس دے
 علاج اَتے ہور خرچ دا زما وی لویگی جہڑا گھٹ توں گھٹ
 اوس دی دہاڑی دے ادھ توں گھٹ نہیں ہووے گا۔ جے کسے مزدور
 دی موت ہو جاندی ہے جاں اوس نوں کوئی ایسی سٹ لگدی ہے
 جس دی وجاہ نال اوہ کم کرن دے قابل نہیں رہندا تاں اوس
 نوں جا اوس دے وارثاں نوں ۲۵ ہزار روپے دتے جائگے۔ انہاں
 کماں بارے گرام پنچائت، گرام سبھا اَتے وارڈ سبھا دی صلاح
 نال یوجنا بنا کے پروگرام افسر نوں بھیجیگی۔ ضلع پنچائت دی

منظوری بعد ہی ایہ کم شروع کیتے جائگے۔ ضلع پنچائت اپنی
 منظوری بعد ایہ کم وگھ وگھ محکمیاں جاں غیر سرکاکی سنستھاواں
 نوں دیویگی۔ لاگت دا ۵۰ فی صدی دا کم گرام پنچائت ہی
 کریگی۔ پروگرام افسر ہریک گرام پنچائت نوں اک رجسٹر دیویگا
 جس وچ سارے منظور شدہ کم درج ہونگے۔ اس وچ اوس پنڈ
 دے آس پاس ہورناں پنڈا وچ روزگار بارے وی سچی درج ہوویگی۔
 گرام پنچائت ہی کم لئی درج کیتے ہوئے پریواراں نوں کم دین
 بارے فیصلہ کریگی۔ کیندری آتے سوبائی سرکاراں اس قانون تہت
 کیتے جا رہے کماں دی نگرانی دیاں زمہ وار ہونگیں۔ گرام
 سبھا وی انہاں کماں دی دیکھریکھ کریگی۔ گرام پنچائت اپنے
 دے حلقے ماتہت سارے ہی پراجیکٹاں دا معائنہ کریگی۔ گرام
 پنچائت انہاں پراجیکٹاں سنبندهی سارے کاغذات گرام سبھا نوں
 دیویگی تانک اوہ سہی جانچ کر سکے۔ ضلع پنچائت وی انہاں
 کماں دا معائنہ کریگی۔ اس روزگار سکیم لئی کیندری سرکار
 اک فنڈ قائم کریگی آتے ۹۰ فی صدی پیسہ دیویگی۔ باقی دا
 ۱۰ فی صدی پیسہ سوبائی سرکار دیویگی۔ اس قانون تہت دہاڑی
 کرن والیاں وچ گٹو گھٹ ۳۰ فی صدی عورتاں نوں روزگار دین
 دا پربندھ ہے۔

پہلی گل تاں ایہ ہے کہ سرکاری سیاستدانا ولوں اس سکیم
 تہت کیتے گئے سارے وعدے کدے وی پورے نہیں ہوئے۔ اس توں
 پہلاں وی کئی وار ایہو جہیاں سکیاں کئی وار لوٹو جماعتاں دی
 سرکاراں نے چلائیاں ہن۔ اوناں دا منتو روزگار دا مثلاً حل
 کرنا کدے وی نہیں سی آتے نہ ہی اوناں نال اس مسئلے دا
 حل کدے ہویا ہے۔ دوسرا ایہ ہے کہ جے حساب لاکے دیکھیا

جاوے تان سٹھ روپے روز دے حساب نال سال وچ اک پریوار
 نوں صرف ۶۰۰۰ روپے دی ہی آمدن بندی ہے۔ آج ہندوستان
 دے کسے وی پنڈ وچ کوئی وی پریوار ۵۰۰ روپے فی مہینے
 وچ اپنا گزارہ نہیں کر سکا۔ دُسی گل ایہ ہے کہ سال
 وچ صرف ۱۰۰ دن دے کم نال روزگار دا مثلاً حل نہیں ہو
 سکا۔ ظاہر ہے کہ ایہ سارا سنٹ یقیقے دی سرکار ولوں
 آتے حاکم جماعتاں ولوں اس کر کے کیتا جا رہیا ہے کیونکہ
 ایہ جائدے ہن کہ آج جو ماڑا حال پنڈاں دے لوکاں دا
 ہے اوہدے خلاف پنڈا وچ وسدے لوکاں، کساناں آتے ہور میہنتکشیاں
 دا روس آتے روہ وڈھ رہیا ہے آتے اس روس نوں گراپے
 پاؤنا ہی اس سکیم دا مکھ منتو ہے۔ انہاں سکیاں دا اک
 ہور منتو سیاستداناں، حاکم پارٹی دے کارکناں آتے افسراں
 ولوں سرکاری خزانے دی لٹ کرنا وی ہے۔ انہاں سکیاں دے بہانے
 پیٹھ سرکاری خزانے توں لوکاں دا عرباں-کھرہاں روپیہ انہاں دے
 حوالے کر دتا جاندا ہے۔ سرکار دیاں آپنیاں ہی رپورٹاں دسدیاں
 ہن کہ روپے چوں دس پیسے ہی انہاں سکیاں تے خرچ ہندے
 ہن باقی سبھ سیاستدان، افسر آتے ہور گنڈے چھک جاندے ہن۔
 اس قانون نال کانگرس سرکار آتے اسدے جُنڈیدار اگلے الیکشن
 لئی ووٹاں خریدن دیاں سکیم بنا رہے ہن آتے دیہاتی
 علاقیاں وچ اپنا اک ووٹ بینک بناؤنا چاہندے ہن۔

روزگار دا حق لوکاں دا اک بُنیادی حق ہے۔ ہندوستان دیاں
 حاکم جماعتاں آتے اوناں دا راج تنتر اس بُنیادی حق نوں
 مانتا دین نوں تیار نہیں۔ سپریم کورٹ نے وی اپنے اک
 فیصلے وچ ایہ کیہا سی کہ جین دا حق بغیر روزگار دے حق

دے بے کار ہے۔ پر ہندوستان دا راج تندر لوکاں دے ہکاں لئی
نوں مانتا دین لئی نہیں سی بنایا گیا بلکہ اوناں نوں دباؤن،
غلام رکھن، آتے اوناں دے ہکاں آتے حملے کرن لئی ہی
انگیزاں نے اس لوٹو نظام نوں قائم کیتا سی جو ۱۹۴۷ دی
آزادی دے بعد وی جیوں دا تیوں قائم ہے آتے اس راجتندر
دا آج وی ایہو ہی رول ہے۔ ایہنوں چلاؤن والیاں طاقتاں
وی اوہو ہی ہن جو انگیزاں دے ویلے اوناں دے نال رلکے
ساڈے لوکاں دی لٹ کردیاں سی۔

لوک اپنے روزگار دے حق آتے ہورناں ہکاں لئی حاکم جماعتاں
دے راج تندر، اوناں دی سرکار آتے سیاسی پارٹیاں تے نرہر
نہیں کر سکدے۔ اوناں نوں اپنے ایکے، اپنی طاقت آتے اپنی
جدوجہد نال ہی ایہ حق حاصل ہو سکدے ہن۔ اپنے ہکاں دی
راکھی لئی اوناں نوں سبھناں دے نال اکٹھے ہوکے اک
پرزور گھول چلاؤن دی لوڑ ہے۔ ایہ راہ ہی اوناں دے ہکاں
دا اکو اک راہ ہے۔